

**A Monostorpályi-legelő (HUHN20020)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
Natura 2000 fenntartási terve**

Debrecen
2019.

Készítette

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Együttműködő partner

BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Vezető szakmai koordinátor

Olajos Péter

Szakmai koordinátor

Lesku Balázs
Tóth Pál
Dr. Juhász Péter

Vezető természettudományi szakértő

Dr. Kiss Béla

Vezető agrárgazdálkodási szakértő

Polonkai László

Közreműködő szakértők

Dr. Cserkész Tamás
Demeter László
Dr. Gulyás Gergely
Szél László
Lukács Attila
Dr. Sum Szabolcs
Tóth Pál

© Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2019.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll.
A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

Tartalomjegyzék

I. A Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	5
1.4.2. Jelölő fajok	5
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv.....	6
1.7.2. Településrendezési eszközök.....	6
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	7
1.7.5. Halgazdálkodási tervek	7
1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv.....	7
1.7.7. Egyéb tervek.....	7
2. Veszélyeztető tényezők.....	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	10
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	10
3.2. Kezelési javaslatok	11
3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)	11
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	19
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	19
3.2.4. Kutatás, monitorozás	20
3.2.5. Mellékletek.....	21
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	23
3.3.1. Agrártámogatások.....	23
3.3.2. Pályázatok	27
3.3.3. Egyéb.....	27
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	27
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	27

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Monostorpályi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
--------------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUHN20020
---------------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	150,52 ha
---------------------------------------	-----------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és állatfajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 6260* - Pannon homoki gyepek

*: kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

- Közönséges ürge (*Spermophilus citellus*)
- Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

1.5 Érintett települések

Hajdú-Bihar megye: Monostorpályi

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

<u>Település</u>	<u>Megye</u>	<u>Érintett terület</u>		<u>A település területének érintettsége (%)</u>
		<u>(ha)</u>	<u>(%)</u>	
Monostorpályi	Hajdú-Bihar megye	150,52 ha	3,39%	100%
Összesen: 150,52 ha				

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A terület jelentős hányada (147,03 ha) a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet (7101,1 ha) része [2/1988. (V. 26.) KVM rendelet egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról].

A tervezési terület nem érint különleges madárvédelmi területet.

A tervezési terület a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvény alapján az országos ökológiai hálózat magterület (99,81%) és pufferterület (0,21%) övezetével egyaránt átfed.

<u>Típus</u>	<u>Kód</u>	<u>Név</u>	<u>Átfedés</u> (ha)	<u>Átfedés</u> (%)	<u>Kapcsolódó jogszabály</u> <u>száma</u>
tájvédelmi körzet	TK	Hajdúsági Tájvédelmi Körzet	147,03 ha	97,68 %	2/1988. (V.26.) KVM rendelet az egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról
országos ökológiai hálózat magterület övezet	MT	Monostorpályi-legelő	150,23 ha	99,81 %	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX törvény
országos ökológiai hálózat pufferterület övezet	PT	Monostorpályi-legelő	0,30 ha	0,21 %	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX törvény

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Hajdúsági Tájvédelmi Körzet természetvédelmi kezelési terve, 1996. A kezelési terv elkészítése még a kezelési terv dokumentációkra vonatkozó egységes követelményrendszer kidolgozása előtt történt, de hivatalosan nem került elfogadásra.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Hajdú-Bihar megye területrendezési terve – 13/2010. (IX. 17.) önkormányzati rendelet

Monostorpályi község önkormányzat képviselő-testületének 12/2013. (VI.22.) számú rendeletével elfogadott és a 22/2015. (XII.01.) számú rendelettel módosított Helyi Építési Szabályzata egységes szerkezetben

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

Körzeti erdőterv: Debrecen-Halápi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes: A következő erdőterv hatályba lépéséig.) Határozat száma: HB-03/ERD/04670-19/2018.

1.7.4. Tájégségi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A Monostorpályi-legelő kiemelt természetmegőrzési terület a Tiszántúli Vadgazdálkodási táj Hajdúsági Erdőspuszták Vadgazdálkodási tájegységbe tartozik. A tájegység vadgazdálkodására a tájegységi vadgazdálkodási tervekben foglaltak az irányadóak.

Liget Vadásztársaság, Hosszúpályi (vadgazdálkodási egység kódszáma: 09-903450-107) Vadgazdálkodási üzemterve érvényes: 2037. február 28. Jóváhagyó határozat ügyiratszám: HB/11-FM/01886/2016.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A területen halgazdálkodási vízterület nem található, így halgazdálkodási terv sem vonatkozik rá.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

2-15 Berettyó alegység vízyűjtő-gazdálkodási terve – Elfogadva a 1155/2016 (III. 31.) Korm. határozatban, közzétéve a 14. számú Hivatalos értesítőben (2016. április 7.). (<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149> alapján)

1.7.7. Egyéb tervek

Egyéb terv a területre vonatkozóan nem áll rendelkezésre.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H = nagy; M = közepes; L = kis jelentőségű)	Érintett terület aránya (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A09	intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	M	100	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): az intenzív legeltetés során a haszonállatok túlzott mértékű terhelésnek teszik ki az érintett biotópok talaját, aminek következtében károsíthatják a gyepek struktúráját, és felsérthetik a talajfelszínt. Így a legeltetés korlátozhatja a nőstény lepkék petézési lehetőségeit, illetve lárvastádiumban a hernyók táplálékhoz jutását, leronthatja a megfelelő vegetációs struktúrát, valamint a nektárforrást képező virágos növények arányának csökkenését idézheti elő.
L02	fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében	M	10	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): sok esetben jelentősek a cserjésedés negatív hatásai, ezért a cserjésedés nem csak a lágyszárú vegetáció visszaszorulása, de a lepkéfaj életterének szűkülése miatt is veszélyfaktorként értékelhető.
N02	aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	100	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): A lepke élőhelyének kiszáradása káros hatású lehet a faj állományainak fennmaradása szempontjából, mert a rétek vízháztartási egyensúlyának romlása a lepkéfaj tápnövényeit képező sóskafélék (<i>Rumex</i> spp.) arányának csökkenését eredményezheti. Utóbbi tényezők kedvezőtlenül befolyásolhatják a nőstény egyedek petézési lehetőségeit és peterakási hajlandóságát, továbbá a lepkék számára nektárforrást képező virágos növények arányának csökkenését idézheti elő, és kedvezőtlenül befolyásolhatják a lepkék optimális élőhelyi igényének megfelelő üde mikroklimát.
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra	H	100	Közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>): előfordulnak gázolások az állomány mellett húzódo földutakon. Ez csökkenti az állomány méretet.
L06	állat- és növényfajok közötti kölcsönhatások	H	100	Közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>): fontos tényező az egyik legfontosabb ragadozója, a vörös róka egyedszámának emelkedése, ami minden bizonnyal lényegesen korlátozza az ürgekolóniák méretének növekedését.

I01	az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok	H	100	Pannon homoki gyepek (6260*); Közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>): A selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>) és az akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>) a pannon homoki gyeget, illetve a hozzá kötődő közönséges ürgét veszélyezteti.
		M	100	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>): A magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) mocsárréteket alakít át, így a faj élőhelyeit veszélyezteti.

Kód	Jövőbeli potenciális veszélyeztető tényező neve	Jelentősége (H: nagy; M: közepes; L: alacsony)	Érintett terület aránya (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A09	intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	M	50	Pannon homoki gyepek (6260*): az intenzív birkalegeltetés hosszú távon már károsíthatja az élőhelyet. A gyepek felnyílnak, a talaj erodálódik, az érzékenyebb fajok eltűnnek, inkább gyom karakterű növényfajok jelennek meg dominánsan.
A10	extenzív legeltetés vagy alullegetetés	L	2	Közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>): igen fontos a faj számára, hogy az élőhelyének növényzete megfelelő mértékben legyen legelve. Ha ez elmarad, teljesen kipusztulhat.
L02	fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében	L	20	Pannon homoki gyepek (6260*): a mezofil gyeprészek hajlamosak galagonyával becserjésedni, amennyiben felhagyják őket, ez pedig az élőhely átalakulásához vagy akár megszűnéséhez vezethet.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Monostorpályi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területté nyilvánításakor az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikkének (4) bekezdése alapján a terület természetvédelmi célkitűzései meghatározásra kerültek, valamint kiemelésre kerültek egyes jelölő értékek, amelyeket a kezelés során prioritásként kell kezelni. A Natura 2000 területek célkitűzései és prioritásai a területek hivatalos Natura 2000 adatlapjain találhatóak.

A természetvédelmi célállapot:

Megjelölt prioritások:

6260* Pannon homoki gyepek: a kívánt célállapot az, hogy a homoki gyepek a jelenlegi kiterjedésükben fennmaradjanak, ne gyomosodjanak el, és ne nyíljanak fel jobban, mint eddig. Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*): a kívánt célállapot az, hogy a faj állománya ne csökkenjen. Közönséges ürge (*Spermophilus citellus*): a kívánt célállapot az, hogy a faj állománya ne csökkenjen.

A megjelölt prioritások szerinti célállapot megvalósításakor arra kell törekedni, hogy a terület egyéb természetes, közösségi jelentőségű (de nem jelölő) élőhelyek kiterjedésének, karakterének, egységes táji megjelenésének, természetes biológiai sokféleségének fennmaradása is biztosítható legyen, különös tekintettel az ott előforduló, jelentős értéket képviselő védett fajok igényeire.

A célállapot eléréséhez rendelt célkitűzések:

- A gyepek jelenlegi (helyenként a jelenleginél jobb) állapotának fenntartását célzó legeltetési/kaszálási rendszer kidolgozása. A fő cél a területen található közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) állomány és a homoki gyeptársulások fennmaradásának biztosítása;
- A pannon homoki gyepek (6260*) esetében konkrét cél a megfelelő mértékű legeltetéssel és kaszálással a gyepek fennmaradásának biztosítása.
- A nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) esetében konkrét cél a megfelelő mértékű legeltetéssel és a nedves gyepek fenntartásával az állomány fennmaradásának biztosítása.
- Fokozott ellenőrzés a gypet károsító tevékenységek (homokbányászat, beszántás, gépjárműves közlekedés) megakadályozására;
- Az érintett belvízlevezető szerepű csatornák jelenleginél kíméletesebb kezelése-fenntartása (kotrás, vízi növényzet irtása stb.). Természetvédelmi célú vízvisszatartó létesítmények fenntartandók, újak telepítendőek;
- Bolygatott, nyílt területek gyomirtó kaszálása, természetvédelmi célú égetése;
- Inváziós és tájidegen fa- és cserjefajok [fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), kései meggy (*Prunus serotina*), stb.] folyamatos visszaszorítása a gyepekről, az ilyen fajok uralta szegélyező, tervezett erdőkben fafajcsere őshonos, a tájra, és élőhelyekre természetesen jellemző fajokra. Amennyiben az ilyen fajok őshonosak mellett, egyben vannak jelen, folyamatosan eltávolítandók, sarj- és újulatképződésük megakadályozandó;
- Az inváziós lágyszárú növények [selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranyvessző fajok (*Solidago* spp.)] folyamatos visszaszorítása a gyepterületekről;
- A terület nagyvadállományát olyan szinten tartani, ami nem károsítja a gyepek állapotát.

3.2. Kezelési javaslatok

A Natura 2000 területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések eléréséhez a terület egyes részei eltérő kezelést igényelnek, figyelembe véve az ott előforduló élőhelyeket, fajokat, és az ott jellemző gazdálkodási formákat. A kezelési, fenntartási, és részben az élőhelyrekonstrukciós és fejlesztési javaslatokat ezért a Natura 2000 terület egyes lehatárolt részegységeire, az úgynevezett kezelési egységekre (KE) vonatkozóan rendszerezi a fenntartási terv (a kezelési egységek térbeli elhelyezkedését a 3.2.5. fejezet térképei mutatják be). Az egyes kezelési egységekre nem vonatkoztatható élőhelyrekonstrukciós, fajvédelmi, kutatási és monitorozási javaslatokat a 3.2.2. – 3.2.4. fejezetekben tárgyalja a fenntartási terv.

„A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervekészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.”

3.2.1. Élőhelyek kezelése (Kezelési egységek – KE)

A Monostorpályi-legelő Natura 2000 terület túlnyomó része (93,2%) rét-legelő hasznosításban van, elenyésző része erdő (2,2%), vagy művelésből kivett terület (4,6%). Ez tekinthető a terület alapadottságának. A rét-legelők nagy része homoki legelő, amely megfelel a 6260* Pannon homoki gyepek kiemelt közösségi jelentőségű élőhelynek. Emiatt a javaslatok elsősorban a homoki legelők megőrzését hivatottak szolgálni. Célállapot a rétek legelők esetében, hogy kiterjedésük ne csökkenjen, legeltetés-kaszálás folyjon rajtuk, de ne legyenek túllegeltetve. Az erdőkkel kapcsolatos általános cél a nem tájhonos állományok szerkezetátalakítása tájhonos fajokból álló állományokra. Kívánatos célállománytípusok a kocsányos tölgyesek és a hazai nyárasok. Ennek bármilyen aránya megfelelő, a termőhelynek megfelelően szükséges meghatározni.

A Monostorpályi-legelő Natura 2000 területen az előforduló élőhelyek, fontosabb fajok és gazdálkodási módok alapján 6 kezelési egység lehatárolása indokolt, amelyek térképi megjelenítését a 3.2.5. fejezet mutatja be. A kezelési egységek lehatárolása a 2016-ban tapasztalt természeti adottságok alapján történt, 1:10 000 alapléptékben. A térképi lehatárolás léptékét figyelembe véve a kezelési egységek határai (különösen nem mesterséges vonalat, pl. szántó, csatorna határkövető egységek esetén) nem szigorúan véve rögzítettek, hanem 10-20 méteres átmeneti sávban értelmezhetők. A kezelések, beavatkozások gyakorlati tervezésénél emellett figyelembe szükséges venni, hogy a természeti adottságok, élőhelyek spontán változásai miatt a kezelési egységek egymáshoz viszonyított határai megváltozhatnak. A fentiek alapján tehát a kezelési egységek térbeli lehatárolása a fenntartási terv gyakorlati átültetése esetén áttekintő, iránymutató jellegű információnak tekintendő, aminek pontosítását magán a területen, az adott időszak aktuális állapotának megfelelően kell elvégezni.

Kezelési egységek

(a) **Kezelési egység kódja:** KE-1

(b) **Kezelési egység meghatározása:**

A Natura 2000 terület gyepterületei, illetve kisebb cserjés állományai, fasorai, facsoportjai. Homoki gyepek, mocsárrétek. Kiterjedésük a teljes területhez képest jelentős, 127,51 ha. A kezelési egység nagy része országos jelentőségű védett természeti terület, a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet része.

(c) **Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:**

- *Érintett* ÁNÉR élőhelyek:
Nyílt homokpusztagyepek (G1)
Homoki sztyeprétek (H5b)
Mocsárrétek (D34)
- *A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb ÁNÉR élőhelyek:*
Jellegtelen üde gyepek (OB)
Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (OC)
Nem zombékoló magassárrétek (B5)
Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
Üde és nedves cserjések (P2a)
Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)
Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek (OA)
Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
Nem őshonos fafajok spontán állományai (S6)
Nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok (S7)
Út- és vasúthálózat (U11)
- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* Pannon homoki gyepek (6260*) /jelölő élőhely/;
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétei (6440) /nem jelölő élőhely/
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* közönséges ürge (*Spermophilus citellus*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* magyar tölcsérzuzmó (*Cladonia magyarica*), Pokorny-bodrány (*Xanthoparmelia pokornyii*), agárkosbor (*Orchis morio*)

(d) **Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:**

Általános javaslatokat nem teszünk.

(e) **Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:**

a) Kötelezően betartandó előírások:

- A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.
- Védett természeti területen fekvő gyepek esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait szükséges alapul venni.

- A HNPI vagyonkezelésében lévő gyepterületek haszonbérleti szerződés alapján hasznosítottak, a haszonbérleti szerződésben foglalt előírások kötelező érvényűek a bérlőkre nézve.

b, Javasolt előírások:

- Tárcsázás nem megengedett. (GY10)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. (GY22)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)
- A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése. (GY28)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése. (GY30)
- Villanypásztor, a kezelési tervvel összhangban, csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulásával alkalmazható. (GY57)
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék. (GY67)
- Legeltethető állatfaj: juh. (GY68)
- Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepterület állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása. (GY79)
- A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén minimum 10 cm-es fűtarló biztosítása. (GY92)
- A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el. (GY116)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal egyeztetni szükséges. (GY117)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található gyeptípusok csak kaszálással-legeltetéssel tarthatók fenn. A mezofilebb (kevésbé száraz) sztyeprét állományok spontán cserjésednek, kezeletlenül néhány év alatt képesek átalakulni. A teljes becserjésedés meggátolása a jelölő gyepi élőhelyek kiterjedésének fennmaradása érdekében szükséges, azonban a ligetes megjelenés fenntartása a mozaikos élőhelyi struktúra megőrzése miatt fontos.

A cserjésedés visszaszorítására és a legeltetés mértékének korlátozására egyrészt a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) érdekei miatt van szükség, különösen a faj lehatárolt élőhelyein (lásd a megalapozó dokumentáció 5. térképén). Másrészt a növényzetmagasság egész év során történő röviden (15 cm alatt) tartása a közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) állományának fennmaradása érdekében szükséges, különösen a faj lehatárolt élőhelyein, mivel a faj csak a rövid fűvű füves pusztákon képes fennmaradni.

A kaszálás és a legeltetésre vonatkozó javaslatok a gyepek jó állapotban való fenntartását hivatottak szolgálni.

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása:

Erdőterületek. Kiterjedésük nem jelentős, 14,68 ha. A kezelési egységbe 8,4 ha erdőtervezett erdő tartozik, mely szerepel az Országos Erdőállomány Adattárban, a maradék spontán kialakult és a gyepre betervezett erdő. Utóbbiak fásításnak tekinthetők. Az erdők idegenhonos fajokból állnak: akác, erdei fenyő, nemes nyár (fehér nyár klón) jellemző.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- *Érintett ÁNÉR élőhelyek:*
 - Ültetett akácok (S1)
 - Ültetett erdei- és feketefenyvesek (S4)
 - Nem őshonos fajok spontán állományai (S6)
 - Őshonos fajok puhafás jellegű vagy pionír erdők (RB)
- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* -
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* Magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* -
- *Érintett erdőrészek:* Monostorpályi 28A, 42F, 42J, 56A, 57A, 57B

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az érintett erdőrészek körzeti erdőtervben meghatározott jelenlegi faállomány-típusai elsősorban tájidegen akácok, ugyanakkor nemesnyáras és erdei fenyves állományok is jelen vannak.

A távlati célállományok között akácok, elegyes erdei fenyvesek és kocsányos tölgyesek egyaránt megtalálhatók. Tervezett a 42F nemesnyáras szerkezetátalakítása kocsányos tölgyesre, illetve a 42J akácok átalakítása hazai nyárasra. Ebben a két erdőrészekben a körzeti erdőtervnek megfelelő gazdálkodás folytatását (szerkezetátalakítás megvalósítása) javasoljuk. A felújítások során a természetvédelmi célkitűzéseknek az intenzíven terjedő fajok arányának csökkentése felel meg.

Az idegenhonos (akácok vagy erdei fenyves) célállományú erdőrészekben (Monostorpályi 28A, 56A, 57A, 57B) az erdőtervezés során szerkezetátalakítás tervezését, és ezek után a felújításokat őshonos fajokkal javasoljuk elvégezni. Alkalmazandó fajok leginkább a kocsányos tölgy (*Quercus robur*), a fehér nyár (*Populus alba*), a rezgő nyár (*Populus tremula*), a mezei szil (*Ulmus minor*) és a mezei juhar (*Acer campestre*).

A nem erdőtervezett erdőállományok esetében az eredeti gyepi állapot visszaállítása javasolt. Ezeket az állományokat szükséges letermelni, október 1. és március 15. között, és amennyiben akácról van szó, vegyszeres kezelés is szükséges az újrasarjadás meggátolása érdekében. A Natura 2000 területen ezt a munkát a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelő folyamatosan végzi.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a, Kötelezően betartandó előírások:

VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések

Körzeti erdőterv: Debrecen-Halápi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes: A következő erdőterv hatályba lépéséig.) Határozat száma: HB-03/ERD/04670-19/2018.

Védett természeti területen fekvő erdők esetében a kötelezően betartandó előírásoknál a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait szükséges alapul venni.

Ilyen erdőtervezett erdőrészek a kezelési egység területén a következők: Monostorpályi 28A, 42F, 42J, 56A, 57B

b, Javasolt előírások:

- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)

- Felújítás tájhonos fajokkal, illetve célállománnyal. (E51) /*Megjegyzés: vadkörte (Pyrus pyraeaster), bibircses nyír (Betula pendula), madárcseresznye (Cerasus avium).*/
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően. (E73)
- Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágú és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, száruzás) történő megakadályozása. (E83)
- Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani. (VA02)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Az akácok és erdei fenyvesek szerkezetátalakítása. Célállománynak kocsányos-tölgyest vagy elegyes kocsányos tölgyest javasolunk. Alkalmazandó fajok leginkább a kocsányos tölgy, a fehér nyár, a rezgő nyár, a mezei szil és a mezei juhar.

(g) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(h) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(i) Kezelési javaslatok indoklása:

Az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő, idegenhonos célállományú erdőrészek összes kiterjedése arányaiban kevés, mintegy 6,04 ha. Ezeknek az állományoknak a szerkezetátalakításával a tervezési terület természetessége növelhető.

Özönnyövények visszaszorítása: a szerkezetátalakítás megvalósulása esetén is a kialakuló új élőhelyet leginkább a kései meggy (*Prunus serotinus*), az akác (*Robinia pseudo-acacia*) és az amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*) előrenyomulása veszélyezteti. Kezelés híján néhány év alatt jelentősen felszaporodhatnak, és tovább terjedhetnek a pannon homoki gyepek irányába. Ez a homoki gyepekre káros hatás, a jellemző fajkészlet a terjeszkedő fák-cserjék alatt eltűnik.

(a) Kezelési egység kódja: KE-3

(b) Kezelési egység meghatározása:

A buckaközök legmélyebb térszínein, védett zugaiban kialakult lápi zombékosok és egykori rekettüfűzes lópók kiszáradt, átalakult maradványai. Teljes kiterjedésük 4,29 ha.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- *Érintett ÁNÉR élőhelyek:*
 - Üde és nedves cserjések (P2a)
 - Nem zombékoló magassásrétek (B5)
 - Lápi zombékosok, zombék-semlyék komplexek (B4)
 - Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet (B2)
- A kezelési egységben csekély kiterjedésben előforduló egyéb *ÁNÉR élőhelyek:*
 - Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)

Nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok (S7)

- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) /nem jelölő élőhely/
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* békaliliom (*Hottonia palustris*), tőzgepáfrány (*Thelypteris palustris*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Javasoljuk, hogy ezeket a még ma is értékes foltokat a legeltetésből, kaszálásból vonják ki, kezelést ne kapjanak. Az inváziós növények irtása és a természetvédelmi célú cserjeritkítás indokolt esetben javasolható.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a) Kötelezően betartandó előírások:

- A gyepek esetén kötelezően betartandó előírásként a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007 (X.18.) Korm. rend. előírásait szükséges alapul venni.
- A HNPI vagyonkezelésében lévő gyepterületek haszonbérleti szerződés alapján hasznosítottak, a haszonbérleti szerződésben foglalt előírások kötelező érvényűek a bérlőkre nézve.

b, Javasolt előírások:

- A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető. (VA03)
- A területen mindennemű beavatkozást kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt. (V67) /*Megjegyzés: természetvédelmi célú cserjeritkítás elképzelhető.*/

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(h) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén olyan tevékenység, amely a természetközeli élőhelyek területének csökkenésével jár (beépítés, vonalas létesítmények kialakítása) nem javasolható.

(i) Kezelési javaslatok indoklása:

A tervezett intézkedésekkel érhető el, hogy a lápi zombékosok (7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek), lápi cserjések maradványai érintetlen állapotban fennmaradjanak, esetlegesen a vízháztartásuk is stabilizálva legyen. Ezáltal javítható a szegélyeken táplálkozó nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) állományának állapota is.

(a) Kezelési egység kódja: KE-4

(b) Kezelési egység meghatározása:

Antropogén eredetű területek: a sportpálya és a homoki gyepek középső részén lerakott betonlapokkal fedett terület (felhagyott szénhidrogénkút) tartozik ide. A kezelési egység kiterjedése 1,8 ha.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- *Érintett* ANÉR élőhelyek:
Kertvárosok, szabadidős létesítmények (U2)

Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók (U4)
Vetett gyeppek, füves sportpályák (T5)
Jellegtelen száraz-félszáraz gyeppek (OC)

- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* -
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* -
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Fontos a kezelési egységet alkotó élőhelyfoltok esetében a folyamatos gyommentesítés a gyomok terjedésének meggátolása érdekében. Vizsgálni szükséges a használaton kívüli infrastruktúra (felhagyott szénhidrogénkút) felszámolásának lehetőségeit.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a, Kötelezően betartandó előírások:

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b, Javasolt előírások:

- Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása. (GY107)
- Erősen fertőzött foltok sokkoló kaszálással történő kezelése évente legalább háromszor. (GY108)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A használaton kívüli infrastruktúra – ha annak lehetősége adott – felszámolása javasolt.

(g) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó területek kezelésével megakadályozható a további gyomosodás (kanadai betyárkóró (*Erigeron canadensis*), mezei aszat (*Cirsium arvense*)), illetve az özönfajok (selyemkóró (*Asclepias syriaca*)) terjedése.

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe tartozik két névtelen árok (véltetően a Létaiéri 4. csatorna és a Kispályiéri 2. csatorna) a hozzájuk tartozó cserjesávokkal. Az egyik árok a terület Ny-i részének vizeit csapolja a IV/2. sz. oldalágba (Kis-Pályi-ér), a másik a K-i rész vizeit csapolja a 4/6. sz. oldalágba (Pércsi-ér). A kezelési egység kiterjedése 0,53 ha.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- *Érintett* *ÁNÉR* *élőhelyek:*
- Üde és nedves cserjések (P2a)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)
- Öshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (RA)

- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* -
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* -
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Partkezelés: az árkok szélén, rövidebb szakaszokon cserjés-fás szegélyvegetáció található. Ez több szakaszon ligetes jellegű, őshonos fákkal, de előfordul benne nemes nyár (*Populus×euramericana*) is. A fasoroknak és cserjéseknek a meghagyására törekedni kell, de a nemes nyárat (*Populus×euramericana*) szükséges volna kiszálatni. A 065-ös hrsz.-ú csatorna fertőzve van gyalogakáccal (*Amorpha fruticosa*), ennek visszaszorítását is szükséges volna.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a, Kötelezően betartandó előírások:

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b, Javasolt előírások:

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű önkéntesen vállalható előírás-javaslatok nem adhatók meg.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Vízháztartás helyreállítása: a kezelési egységet alkotó árkoknak csapoló-drénező hatása van a lápteknőkre és a mocsárrétekre is, eredetileg azzal a céllal ásták őket, hogy a rendszeresen belvizes területeket kiszáritsák. A drénező hatás azokban az időszakokban nyilvánul meg, amikor a fenékszint alatta van a felszínközeli víz szintjének. Jelenleg a lecsapoló árkok funkciójukat már nem töltik be, javasoljuk megszüntetésüket, betemetésüket, annál is inkább, mivel idegen tulajdont káros belvizi előtéssel nem fenyegetnek. Ennek kimérésére természetesen geodéziai felmérésre van szükség.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A Natura 2000 terület értékes lápi zombékos és gyepi jelölő és közösségi jelentőségű élőhelyek [(*Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440); Mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230)] hosszú távú fennmaradásához elengedhetetlen a talajvíz (felszínközeli víz) magas szinten tartása az aszályos időszakokban is. A kezelési javaslatnak főképp a KE-1 és KE-3 kezelési egységekre van még pozitív hatása, és ezen keresztül elősegítheti a nedves élőhelyekhez kötődő, jelölő nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) állományának fennmaradását is. A partkezeléshez kapcsolódóan a nemesnyár (*Populus×euramericana*)-egyedek kivágását az indokolja, hogy helyettük is tájhozonyos fafajok jelenhetnek meg (pl. fehér nyár (*Populus alba*)), amelyek a természetes életközösségek alkotói.

(a) Kezelési egység kódja: KE-6

(b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe egyetlen kicsi szántófolt tartozik, területe mintegy 260 m². Elszántásnak minősül, mivel a terület művelési ága gyep.

(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

- *Érintett* *ÁNÉR* *élőhelyek:*
Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák (T1)
- *Érintett Natura 2000 élőhelyek:* -
- *Érintett közösségi jelentőségű fajok:* -
- *Érintett, egyéb kiemelt fajok:* -

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

a, Kötelezően betartandó előírások:

A Natura 2000 területekre vonatkozó kezelési jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv elfogadásának időpontjában a kezelési egység élőhelytípusaira nincsenek.

b, Javasolt előírások:

- Kizárólag környezetkímélő besorolású növényvédő szerek alkalmazása engedélyezett. (SZ19)
- Totális gyomirtó szerek használata nem engedélyezhető a területen. (SZ24)
- Tápanyag-utánpótlást csak szerves trágyával lehet végezni. (SZ37)
- Szántó füves élőhellyé alakítása spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását. (SZ53)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

Javasoljuk az elszántott rét vagy legelő művelési águ területeken a rét vagy legelő művelési ág helyreállítását.

(g) Erdőtelepítésre vonatkozó javaslat:

A kezelési egység területén az erdőtelepítés nem javasolható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A javaslatok betartásával a kis elszántott terület újra homoki gyeppé alakítható, így növelhető a jelölő pannon homoki gyepek (6260*) élőhely kiterjedése. Amíg a visszagyepesedés nem történik meg, szükséges az érintkező területek állapotromlásának megakadályozása érdekében az önkéntesen vállalható előírások betartása.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció a 3.2.1. fejezetben, a kezelési egységekre vonatkozó kezelési javaslatokkal egységes szerkezetben tárgyalja. Az élőhelyrekonstrukciós javaslatok összefoglalóan a következők:

A **KE-1**, a **KE-3** és a **KE-5** kezelési egységek esetében javasoljuk megvizsgálni, hogy a kezelési egységek területét csapoló-drénező árkok megszüntethetők-e, vagy azokon létre lehet hozni olyan küszöböket, amelyek a kisvizes időszakokban elősegítik a felszínközeli víz szintjének megtartását, de tavasszal se okoznak káros belvízi elöntést, vagy az ürge által lakott térrészek talajvízszintjének az év bármely szakában 1,5 m fölé emelkedését.

A **KE-2** kezelési egység esetében az akácok és erdei fenyvesek szerkezetátalakítása élőhelyrekonstrukciós javaslatnak minősül.

A **KE-6** kezelési egység esetében javasoljuk az elszántott rét vagy legelő művelési águ területeken az eredeti művelési ág helyreállítását.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési terület jelölő fajainak védelme alapvetően az élőhelyek megfelelő kezelésén keresztül biztosítható, a 3.2.1. fejezetben részletezett élőhelykezelési javaslatok alapján. Specifikus fajvédelmi intézkedések nem indokoltak.

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) – A faj állományainak tervezési területen belüli védelmét a KE-1 és a KE-3 kezelési egységekhez kapcsolódó intézkedések biztosíthatják.

Közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) – A faj állományainak tervezési területen belüli védelmét a KE-1 kezelési egységhez kapcsolódó intézkedések biztosíthatják.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) keretében a területen monitorozás nem zajlik.

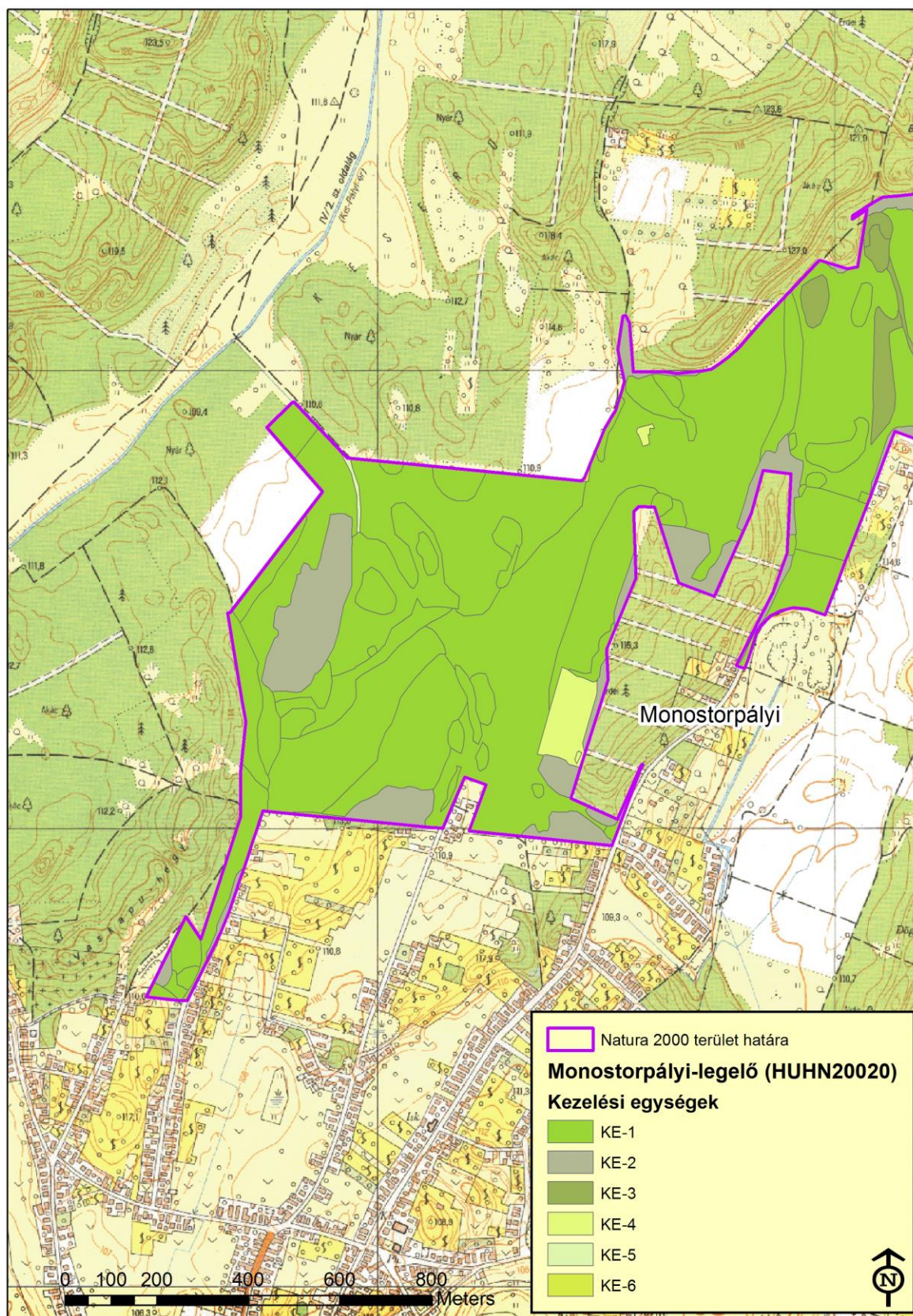
A tervezés alapját jelentő 1:10 000 léptékű élőhely-térképezés, illetve a jelölő fajokra vonatkozó botanikai és zoológiai felmérés 2016-ban készült el a teljes területre. A további kutatás és monitorozás tekintetében a 2016-os felmérés eredményeit célszerű alapállapotnak tekinteni.

A jövőben szükséges a területen a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek kiterjedésének és természetességének, valamint a jelölő fajok állományának nyomon követése.

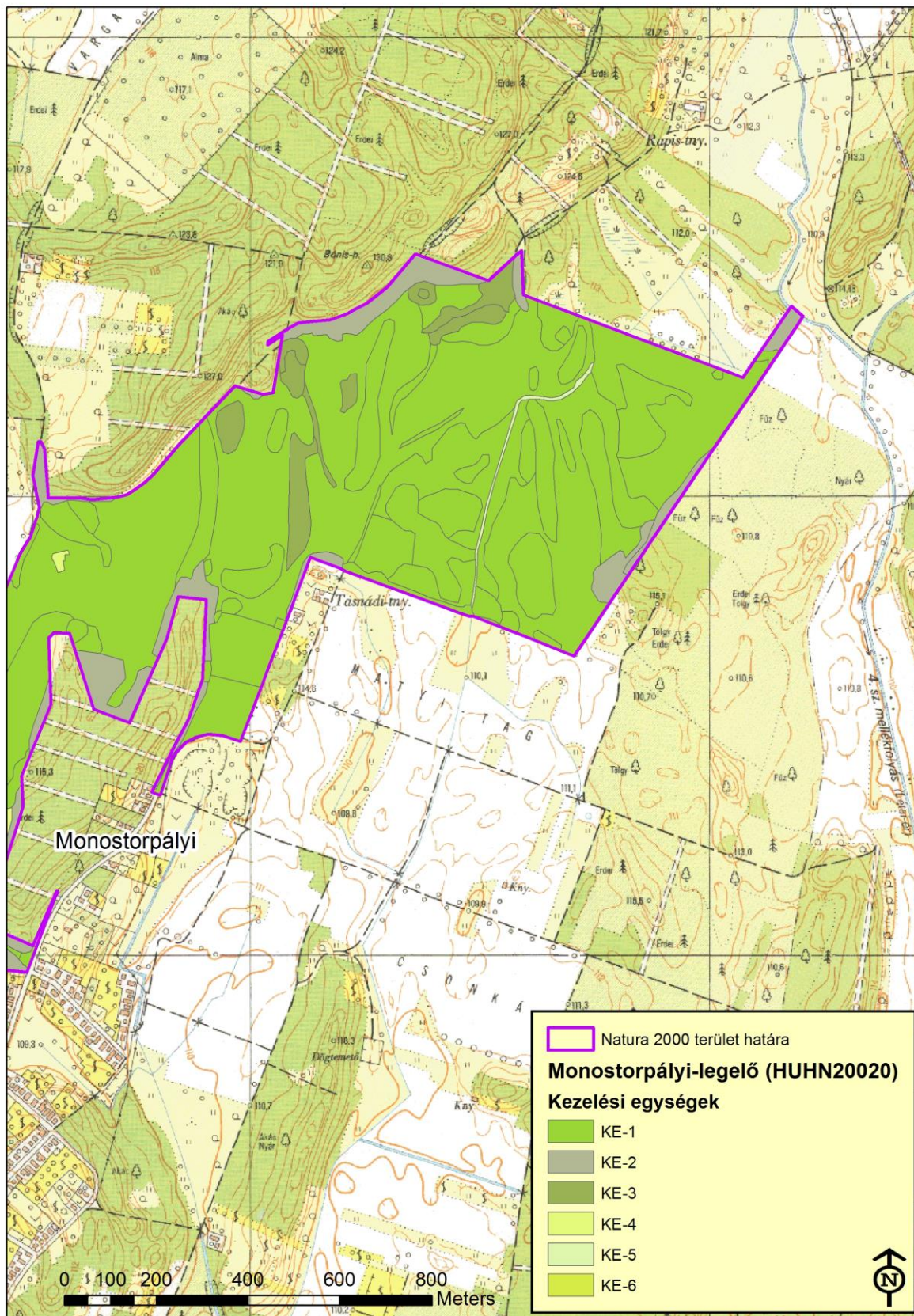
A jelölő élőhelyek monitorozására javasolható 10-12 évente az NBmR protokoll szerinti élőhelytérképezés elvégzése. Az élőhelyek ennél ritkábban végzett monitorozása vélhetőleg nem ad megfelelő lehetőséget az esetlegesen beinduló negatív folyamatok megváltoztatását célzó, idejében történő beavatkozásra. Javasolt a jelölő élőhely (6260* Pannon homoki gyepek) állományainak változását is egy mintavételi helyen monitorozni, erre alkalmas módszer a közösségi jelentőségű gyepekre vonatkozó módszertan.

A jelölő nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) és a közönséges ürge (*Spermophilus citellus*) állatfajok monitorozása NBmR protokoll szerint végzendő, 5 évente.

3.2.5. Mellékletek

1. térkép. A Monostorpályi-legelő kezelési egységei 1. Ny-i rész (2016.)

2. térkép. A Monostorpályi-legelő kezelési egységei 2. K-i rész (2016.)

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Monostorpályi-legelő (HUHN20020) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartozik, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület 147,03 ha-on átfed országos jelentőségű védett természeti területtel, a Hajdúsági Tájvédelmi Körzettel [2/1988. (V. 26.) KVM rendelet egyes területek védetté nyilvánításáról és 130/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet a Hajdúsági Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról], mely területrésze a 4130/2007. (XII.27.) számú KvVM rendeletben foglaltak határoznak meg további szabályokat.

Ezen túl a terület az országos ökológiai hálózat magterület és puffertérület övezetének része (ld. 1.6. fejezet).

A tervezési terület teljes egészében állami tulajdonban van, nagyrészt a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában. A HNPI vagyongazdálkodásában lévő gyepterületek haszonbérleti szerződés alapján hasznosítottak, a haszonbérleti szerződésben foglalt előírások kötelező érvényűek a bérlőkre nézve.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszerek

A jelenleg hatályos Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) alapján a Monostorpályi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Monostorpályi közigazgatási területét érintve négy fizikai blokkban található. A 2014 évi adatok alapján a fizikai blokkok területnagyságának 61,2 %-a mezőgazdaságilag támogatható területre esik, melyre agrártámogatás igényelhető.

MePAR Blokkazonosító	Teljes terület (ha)	Támogatható terület(ha)	KAT
L7W7A-E-11	26,34	15,14	-
L7KMA-H-11	67,04	61,45	-
LR97A-C-11	2,21	2,08	-
L76UA-A-11	67,97	61,04	-
LAV1A-9-11*	9,09	5,85	0
LA37A-P-11*	4,70	0,98	0
LQ5MA-L-11	63,11	0,65	0
LA6UA-E-11*	11,79	8,47	0

* Az adott MePAR-blokknak nem a teljes területe fed át a Natura 2000 terület területével.

A fizikai blokkban gazdálkodó mezőgazdasági termelők számára az alábbi agrártámogatási források érhetőek el:

Egységes területalapú támogatás (SAPS):

A támogatás mértékéről évente a vidékfejlesztésért felelős miniszter dönt miniszteri rendeletben. A támogatás igénybevételének feltétele, hogy a gazdálkodó maradéktalanul tartsa be az 50/2008. (IV.24.) FVM rendeletben foglaltakat, amely a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti állapot feltételrendszerét tartalmazza.

2015-től önállóan nem, csak a zöldítés támogatással együtt igényelhető.

Zöldítés támogatás:

A zöldítés keretében elnyert támogatási összeget kifejezetten az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra kell fordítani. Elsődleges célja, hogy a mezőgazdasági tevékenységet végzők egyre nagyobb mértékben járuljanak hozzá a mezőgazdaság alapját is képező környezet és természeti erőforrások megőrzéséhez.

A zöldítés három különböző gyakorlat összessége: állandó gyepterületek fenntartása; terménydiverzifikáció (azaz a növénytermesztés diverzifikálása, változatosabbá tétele), illetve az ökológiai jelentőségű területek kijelölése (EFA). A zöldítés három gyakorlata nem minden esetben különül el egymástól.

Fontos, hogy a zöldítés támogatást csak az egységes területalapú (SAPS) támogatással érintett területek után lehet igényelni.

Agrár-környezetgazdálkodási támogatás (AKG):

Középhosszú távú (5 gazdálkodási év) támogatási rendszer, melynek feltételeit Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázati felhívás (VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés) tartalmazza. A támogatás fő céljai a vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, a környezet állapotának megőrzése és javítása, a mezőgazdasági eredetű környezeti terhelés csökkentése, környezetvédelmi szolgáltatások biztosítása, a természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló mezőgazdasági gyakorlat erősítése. Kiemelten kívánja továbbá támogatni a biodiverzitás megőrzését a természetes életkörülményeik között (a gazdaságban), a természet, a víz, és a talaj védelmét a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakításával, a környezettudatos gazdálkodás és fenntartható tájhasználat kialakításával.

A pályázati támogatás keretében az agrár-környezetgazdálkodási alapsomagok, illetve az alapsomagokon túli választható előírások által előírt földhasználati tevékenységek valósítandók meg.

Kötelező földhasználati előírások ellenértékéként igényelhető kompenzációs jellegű kifizetések:

A Natura hálózat gyeppé hasznosítású területeire a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól értelmében speciális földhasználati előírások vonatkoznak, melyek betartása többletköltséget, illetve bevételkiesést jelentenek a gazdálkodók számára. A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható „VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” kompenzációs támogatás ezeknek a többletköltségeknek, valamint kieső bevételeknek az ellentételezésére szolgál.

Ehhez hasonlóan létezik a Vidékfejlesztési program keretében erdős területekre vonatkozó „VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések” támogatás is. A Natura 2000 irányelveket érvényre juttató jogszabályok végrehajtásával érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott, magánjogi tulajdonban lévő Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz a felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezésére az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően évente, változó összegű kompenzációs támogatás igényelhető.

Önkéntesen vállalt előírások nyomán igényelhető támogatások:

Az AKG támogatás részeként az agrár-környezetgazdálkodási alapsomagokon túl az ország egész területén (a támogatható területeken) olyan választható előírások valósíthatóak meg,

amelyek különböző környezeti kihívásokat (vetésszerkezeti elvárások, talaj- és vízvédelem, biodiverzitás megőrzése, stb.) kezelnek, és amelyekből a támogatást igénylők szabadon választanak. A kifizetési összeg előírásonként kerül meghatározásra.

Erdő-környezetvédelmi kifizetések:

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „VP4-15.1.1-17 - Erdő-környezetvédelmi kifizetések” pályázat célja a tudatos erdő-környezetvédelmi gazdálkodási módok elterjesztése, a fafajok adaptációs képességének növelése, az egyes területeken az erdőtípus, fafaj-összetétel, illetve gazdálkodási mód megváltoztatása. A kiírás alapján kizárólag magánjogi erdőgazdálkodó és települési önkormányzat kaphat támogatást a jogerős erdőtervvel rendelkező, Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőrészletben történő örökös erdőgazdálkodásra, erdőállományok kézimunka igényes ápolására, illetve természetkímélő anyagmozgatásra.

Ugyancsak az erdőterületeken gazdálkodók számára érhető el a VP5- 8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások pályázat, amely a teljes erdőszerkezet átalakítással elsősorban a meglévő erdő természetességi állapotához képest magasabb természetességi állapotú vagy a sarjeredetű állomány helyett magasabb ökológiai értékű, legalább azonos természetességű, nem sarj eredetű állomány létrehozását kívánja előmozdítani.

Nem termelő mezőgazdasági beruházások:

A Vidékfejlesztési Program keretében a „VP4-4.4.1-16. - Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” pályázat alapján támogatás vehető igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, ez által növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Kifejezetten Natura 2000 területekre jelenleg a Natura 2000 gyep- és erdőterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés, azonban egyéb természetvédelmi szempontból fontos élőhelyre (láprét, vizes élőhelyek stb.) kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés nincs hatályban. Ebből adódóan nincsenek speciális faj és élőhelyvédelmi intézkedések.

A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások általános értelemben olyan gyephasználatot támogatnak, amely országos léptéket tekintve általában szükséges a gyep természetességének megőrzéséhez. Ugyanakkor általánosságukból következően nem képesek kezelni olyan helyi és speciális problémákat, amelyek éppen a jelölő értékek miatt fontosak, egyes kivételes esetekben akár ellent is mondhatnak a Natura 2000 célkitűzéseknek. A fenntartási terv egyik szerepe éppen azoknak a lokális kezelési feladatoknak a meghatározása, amelyek támogatási rendszerbe való beépítése a Natura 2000 célkitűzések szempontjából szükséges.

Az erdőterületek vonatkozásában a jelenlegi természetvédelmi szempontokat elősegítő támogatási rendszer szinte kizárólag magánerdőgazdálkodók számára elérhető. Támogatás igénybevételére nem jogosult önkormányzat, költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada eléri vagy meghaladja az 50%-ot. Ennek következtében az állami tulajdonú erdőkben igen csekély lehetőség nyílik arra, hogy a Natura 2000 elvárásokkal összhangban levő természetvédelmi célok érvényesüljenek. Szükséges lenne ezért olyan támogatási formákat és konstrukciókat kidolgozni és alkalmazni, amelyek állami erdőkben is lehetővé tesznek bizonyos – erdőgazdálkodási, továbbá nem is

okvetlenül az erdőgazdálkodás szűken vett körén belül értelmezhető, de erdőterületen történő – beavatkozásokat.

A jelenlegi agrártámogatási rendszer további jelentős korrekcióra szoruló hiányossága, hogy nem ösztönzi a természetvédelmi szempontból fontos gazdálkodói beavatkozásokat a nem hasznosított mezőgazdasági területeken. Egyúttal nem is teszi érdekeltté a gazdálkodót abban, hogy azok a nem hasznosított mezőgazdasági területek, amelyek éppen a hasznosítás hiánya miatt őriznek értékes közösségi jelentőségű élőhelytípusokat, fajokat - megfelelő (vagy jobb illetve nagyobb) állapotban és kiterjedésben fennmaradjanak.

Mivel ezek a területek nem támogatható területrészek, a támogatható terület maximalizálása érdekében a gazdálkodók gyakran eltüntetik a szegélyvegetációt, cserjéseket, kaszálják az értéktelen szénát adó, vagy vízállásos területeket is, amelyeken korábban nem folytattak intenzív jellegű gyepgazdálkodást. Ez a helyzet úgy javítható, ha agrártámogatás lesz igényelhető a nem művelt területekre, azaz nemcsak a kivett művelési ágú területekre, hanem a művelés alatt álló területek egyes részterületeire is.

Fontos lenne továbbá a Natura 2000 területek közötti koherencia biztosítása érdekében a természeti területek és az ökológiai hálózatba tartozó területek kedvező állapotának megőrzése a Natura 2000 területeken kívül is. A fenti problémára megoldás lehet, ha a természetvédelmi szempontból értékes, de gazdaságosan nem művelhető területek is legalább minimális mértékben támogathatóak lennének, ezáltal nem lennének teljesen haszontalanok a tulajdonosok, földhasználók számára.

A támogatási rendszer kialakítása során figyelembe kellene vennie a támogatásra benyújtott terület természetvédelmi értékességét, sajátos ökoszisztéma szolgáltatásait, az ott megtalálható, elkülönülő élőhelyfoltok természetességi értékét és a jó természetességű területeken vagy részterületeken azoknak a fennmaradását segítő gazdálkodást vagy akár a „nem beavatkozást” kellene ösztönözni az inváziós fajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területre a természetvédelmi célkitűzések megvalósításával kapcsolatban folyamatban van egy "A Natura 2000 területekkel kapcsolatos tájékoztatás, bemutatás és szemléletformálás egységes eszközrendszerének kialakítása a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén" (pályázati azonosító KEHOP-4.1.0-15-2016-00012) elnevezésű Környezet és Energetikai Hatékonyság Operatív Program keretében megvalósuló pályázat, melynek fő célkitűzése a Natura 2000 területek bemutatása, megismertetése, a Natura 2000 területek társadalmi elfogadottságának növelése. A fejlesztés keretében négy fő tevékenység megvalósításával kívánjuk elérni a Natura 2000 területekkel kapcsolatos tájékoztatás, bemutatás és szemléletformálás eszközrendszerének fejlesztését: Mobil kiállítási anyag összeállítása; A HNPI egyes tanösvényeinek, bemutató területeinek, belépési pontjainak interaktív bemutatói elemekkel történő fejlesztése; A HNPI bemutatóhelyeinek interaktív bemutatói elemekkel történő fejlesztése; Kommunikációs eszközök fejlesztése.

3.3.3 Egyéb

A tervezési területre nincs egyéb javaslat.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Ld. a 3.4.2. pont alatti táblázatban.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszközök	Kommunikáció címzettjei	Időpont, helyszín	Egyéb információ
Egyeztető fórum	<ul style="list-style-type: none">• gazdálkodók• a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái• a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok• egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2016.06.17. (Monostorpályi)	Részvevők száma: 9
Önkormányzati közzététel	<ul style="list-style-type: none">• gazdálkodók• a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái• a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok• egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2016.06.10-20. (Monostorpályi)	Kifüggesztés darabszáma: 1
Honlap	<ul style="list-style-type: none">• gazdálkodók• a Natura 2000 területtel érintett földrészek tulajdonosai és vagyongazdái• a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési önkormányzatok• egyéb indokolt célcsoport: helyi lakosság	2016.06.08-tól folyamatosan letölthető	http://www.emisszio.hu/n2
Érintettek levélben vagy e-mailben történő	<ul style="list-style-type: none">• a Natura 2000 területen illetékességi vagy működési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek és települési	2016.04.11-06.13. között	Kiküldött levelek + e-mailek darabszáma: 71 levél + 119 e-mail

Felhasznált kommunikációs eszközök	Kommunikáció címzettjei	Időpont, helyszín	Egyéb információ
megkeresése és tájékoztatása	önkormányzatok		(plusz ismétlő, emlékeztető e-mailek)

A társadalmi egyeztetés szervezése, lebonyolítása, tartalma és eredménye:

1. Az egyeztető fórum időpontjának és helyszínének egyeztetése megtörtént az érintett szakmai tervezőkkel, természetvédelmi örökkel és a tájegységvezetővel, valamint a fórum helyszínének otthont adó Monostorpályi község Polgármesteri Hivatalával (2016. május).
2. A fenntartási terv letölthetővé vált, és a véleményezhetőségről cikk jelent meg a kommunikációban résztvevő E-misszió Egyesület honlapján (2016.06.08.).
3. Az érintett önkormányzat (Monostorpályi) 2016.06.10-20. között 10 napra kifüggesztette a fenntartási tervet.
4. Az érintettek jelentős köre a fenntartási terv társadalmi egyeztetésének folyamatáról, a tervek véleményezhetőségéről, a véleményezés módjairól és határidejéről postai levélben (és/vagy e-mailben) értesítésre került. Az értesítő levelek célcsoportok szerinti egyedi összeállítással kerültek kiküldésre (2016.04.11.-06.13. között) és tartalmazták a véleményezéshez szükséges információkat (terület kód, név, érintett települések, átnézeti térkép, véleményezési határidők, egyeztető fórum időpontja stb.). A címzettek köre:
 - Érintett önkormányzatok (Monostorpályi: 1 levél)
 - Natura 2000 támogatást 2014-2015-ben igénybe vevő helyben élő gazdálkodók (5 levél)
 - A HNPI-től földterületeket bérlő gazdálkodók (2 levél)
 - Erdészeti szakirányítók, erdészek, erdőgazdálkodók (119 e-mail)
 - Agrárkamara tanácsadók, falugazdászok (1 levél)

Országos hatáskörű szervek (szervezetenként 1 levél):

- Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Földművelésügyi Igazgatóság
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Erdészeti Igazgatóság
- Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
- Országos Tisztifőorvosi Hivatal
- BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- Magán Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége
- Magyar Erdőgazda Szövetség
- Országos Erdészeti Egyesület
- Országos Magyar Vadászkamara
- Országos Vízügyi Főigazgatóság
- Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége
- Magyar Országos Horgász Szövetség
- Országos Kishalász Érdekszövetség
- Regionális Fejlesztési Holding Zrt.

Régiós, megyéken túlnyúló hatáskörű szervek (szervezetenként 1 levél):

- NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.
- ÉRF Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Zrt.
- ÉARFÜ Nonprofit Kft.

Hajdú-Bihar megyei szervek (szervezetenként 1 levél):

- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Jogi és Koordinációs Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény-és Talajvédelmi Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény-és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltség
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Hajdú-Bihar megyei kirendeltség
- Hajdú-Bihar Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt., Gúthi Erdészet
- NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt., Debreceni Erdészet
- Hajdú - Bihar Megyei Önkormányzat
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály, Építésügyi Osztály
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály
- Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
- Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, Hajdú-Bihar Megyei Kirendeltség
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Hajdú-Bihar megyei Igazgatóság
- Országos Magyar Vadász Kamara, Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezete
- Hajdú-Bihar megyei Vadgazdák és Vadászok Szövetsége
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Hajdúság-Dél-Nyírség Természetvédelmi Tájégség

Járási hivatalok (nevenként 1 levél):

- Debreceni Járási Hivatal
- Derecskei Járási Hivatal

Országos, regionális és helyi környezet- és természetvédő civil szervezetek (szervezetenként 1 levél):

- Pro Silva Hungaria
- Országos Természetőr Egyesület
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- WWF Magyarország Alapítvány
- DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság
- Terepszemle Stúdió Egyesület
- Zöld Kör
- Rónaőrző Természetvédelmi Egyesület

Vadásztársaságok (szervezetenként 1 levél):

- Liget Vadásztársaság Hosszúpályi

Vízgazdálkodási társulatok (szervezetenként 1 levél):

=

Horgász egyesületek (szervezetenként 1 levél):

-

Halászati hasznosítók (szervezetenként 1 levél):

-

5. Az eredeti tervekhez képest három nappal később, az érintettek felé meghirdetett és kommunikált időpontban és helyszínen [2016.06.17-én, 10.00 óra kezdéssel,

Monostorpályi Művelődési Házban (4275 Monostorpályi, Bajcsy-Zs. u. 1/c.]. az egyeztető fórum megtartásra került, melyről emlékeztető és fotódokumentáció készült. A fórumon 9 fő vett részt.

6. A beérkezett véleményeket és észrevételeket a kommunikációban közreműködő szakértő összefoglalta, és a tervekészítő, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részére eljuttatta.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

3.4.3.1. A legfontosabb beérkezett vélemények:

Véleményező	Vélemény, javaslat (tartalom)	Hogyan?	Beépült a tervbe?	Hogyan? Ha nem épült be, miért?
Tulajdonosok, gazdálkodók (7 levél)	Igen (- Nem éri meg AKG-t igénybe venni, túl sok a költség. - Sok az olyan terület, amelyre cserjeborítás miatt nem igényelhető támogatás. - Gémeskutatak felújíthatók-e?)	fórumon	nem	Nem releváns a fenntartási terv szempontjából.
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály, Építésügyi Osztály	Igen (- A megalapozó dokumentáció nem érkezett hozzá. - 1.7.2-es pontot javasolja javítani, kibővíteni (magasabb szintű területrendezési tervek, településszerkezeti terv és leírás, helyi építési szabályzat és szabályozási terv). - Javasolja a fennt. tervet kiegészíteni a terület- és településrendezési tervek tárgyi területre vonatkozó előírásaival, térképi bemutatásaival és a megállapítások rögzítésével. - Amennyiben a fenntartási terv javaslatai alapján a településrendezési eszközök módosítása szükséges, akkor azt a dokumentumban rögzíteni kell és az eljárást megindítani.)	levélben	részben	A megalapozó dokumentáció nem kerül társadalmi egyeztetésre, csak a fenntartási terv. Az 1.7.2. pontot a tervekészítő átdolgozta. A hatályos Településszerkezeti Terv térképi bemutatása, tárgyi területre vonatkozó előírásai nem kerültek be a fenntartási tervbe, mivel a Településszerkezeti Terv megállapítása szerint a jelentős tájképvédelmi területeken a településszerkezeti terv nem jelöl olyan területfelhasználást, amely a természeti adottságokat és a kulturális örökség által meghatározott tájképi értékek fennmaradását veszélyeztetné.
Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság	Igen (- A területen érintett vízfolyásokat felsorolja. - Jelzi, hogy a terület a 9.10. belvízvédelmi szakaszt érinti, az ár- és belvízvédelmi feladatok miatt előfordulhat a védett terület érintése. Kéri, hogy az előírások ne korlátozzák jogszabályi feladataik elvégzését.	levélben	részben	A kapott információkkal a Megalapozó Dokumentáció „Vízgazdálkodás” c. fejezetét egészítettük ki.

	- Kifogást nem emel.)			
Debreceni Járási Hivatal	<p>Igen (- a tervezési terület nem érint műemléket, műemléki területet, régészeti lelőhelyet. - földmunkával járó beruházás esetén ismételt egyeztetés javasolt az örökségvédelmi hatósággal. - előkerülő régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgy esetén a munkákat abba kell hagyni, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központnak(FGYNÖVK) be kell jelenteni, az előkerültek őrzéséről gondoskodni kell.)</p>	levélben	nem	Nem releváns a fenntartási szempontjából a terv

3.4.3.2. A legfontosabb észrevételek, amelyek alapján a terv módosításra került:

Csak kiegészítések érkeztek, ezek alapján egyes leíró részek módosultak.

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUHN20020 Monostorpályi-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUHN20020 Monostorpályi-legelő Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2019. november 27.